

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, Rimasor 25. sz. a. — Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 4 frt.
Fél évre . . . 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatali illető előfizetési pénz-, hirdetés-, nyilttér- és felsőlamulások.

Hirdetési díj:

Egy négy hasábos petitsor térfogata . . . 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után . . . 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor . . . 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadó-hivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. — Az előfizetéseket legcélszerűbben postautalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán a kiadó-hivatal vesz fel.

A karácsony.

Csendesen szendereg bölcsőjében a csecsemő. Kővér kacsói összekulesolva fekszenek halkan pihelő keble felett; az élet és üdeség pirja honol arcán, — míg a magát nem ismerő ártatlanság zománcza terül el a márványsima homlokon. Semmi élet, semmi mozgás. Csak a piczi szív dobbanásai hallatszanak olykor-olykor, mintegy jelezve a kezdődő életet.

A bölcső felett terepélyes fák, — melyeket anyja, a természet állított oda örül, — nyújtják keresztül-kasul lombos ágait, védve a nap heve ellen. A lombok között altató dalokat énekelnek az erdőnek dálnokai, — melyeket az álmodónak elmond, elregejt a susogó esti szellő.

Vajjon hallja-e? Vajjon érzi-e? Vajjon érti-e? Még . . . nem.

De ime felleg emelkedik a kékeltő láthatáron. Megdördül az ég; cikázó villámok szeldelik át a láthatárt. A susogó szellő szelvésszé változik át, — a dalos madárkák eltűnnek, — a terepélyes faágak meghajolnak a szokatlan titkos erő előtt. — Az álmodozó felébred, — eltűnik arcáról a rózsapír, — a márványsima homlokon megjelenik egy-két redő. Majd kikél puha fekhelyéből s önkezeléssel távolítja el a sugarakat visszatartó lombokat; testének izmai megfeszülnek, eddig nem érzett hőség hatja át kebelét, a gondolatok egész özöne rak fészket agyában s míg szokatlan tüztől ragyogó szeméi a szelvéssé látásába merülnek el: e szavak röppennek tova ajkairól: „én ember vagyok.“

E szavakkal megkezdődnek a természet gyámisága alól felszabadultnak küzdelmei. — Fegyverei előtt megfutamodnak az erdőnek vad állatai, megdőlnek fejszéje esapásítól aszázados tölgyek s lába elé hinti virágait a tavasz. Folyamok, tengerek nem állhatják útját, — a bérezek koszorúja nem korlátozhatja látkörét; föld- és tenger-mélye s a bérezek orma egyiránt meghódol hatalmának. S a munkában kifáradtnak álma felett az erdők visszatért dálnokai zengik dalukat. — S midőn már azt hitte, hogy minden létező egyedül ő érette van, hogy a mezőnek vadai, a folyamok halai, a lég madarai, sőt azon kincsek, — melyeket sziklabérezek oduja s tenger mélye rejt, — kizárólagosan az övé, mert ügyessége által mindezeket hatalma alá hajthatja: megjelent szeme előtt egy kis piczi domboeska,

mely magasabb volt a fellegetek érő sziklabérezeknél, titokzatosabb a tengerek mélységeinél, — s e halmon ott ült az enyészet angyala sötét fátyolát tartva kezében, míg ajkai e szókat suttogták tulvilági hangon: „eddig és ne tovább!“

E szavakra elszibadt a testi erő, megtört az akarat, szárnyszegetten hullt alá minden eszme, minden gondolat.

Ugyde a tévedező észnek segélyére jött a képzelet. — Bizarr alakok foglalták el a pagodák, templomok oltárait, új lakókkal népesült meg az Olymp, — míg a berkekben égő áldozatokat hamvasztott a tűz a napnak, mint az örök világosság kutfejének tiszteletére.

Hanem a fátyol mégis helyén maradt.

Majd legféléttettebb és legdrágább kincsét — szabadságát, — rakta le a Jehova tiszteletére épült oltárok számolyára, de ez sem nyújtott vigaszt a szorongatott kebelnek, ez sem oszlatta szét a kételyt, mely elzárta előle a jövőnek titkát, — s küzdelmeire, erőlködéseire az enyészet angyalának szánó mosolya lón a válasz.

S midőn már a kétségbeesés örvényének szélére jutott, megjelent a láthatáron a bethlehem-i csillag, mely ragyogó fényével elűzte az enyészet angyalát, dicsőítést vont a sírhalmok fölé, — megmutatván a tévelygőnek azt, ki maga az ut, élet és igazság; ki tanítván az emberiséget, elvezette a bálványozás és szolgaság földéről a hön szerető Atyának karjai közé, kinek szeretete végtelen, mint Ő maga.

S e végtelen szeretet lett a véges embernek hite, reménye és bizodalma.

Ekkor és ez által lett részesévé az égnek.

Ezért magasztos ünnep a karácsony.

„Dicsőség a magas mennyekben Istennek
Békesség legyen a földön mindennek!“

A méhészeti gyűlés előtt.

Azon életerős mozgalom, mely az újabb korban minden nemesebb gondolkodású s a közügyek iránt érdeklődő polgárt lázas izgatottságba hozott: nem hagyhatta érintetlenül a nemzet napszámait, a tanítókat sem. Az eddigi egyoldalú nevelési rendszer, mely inkább az emlékező tehetség kimivelésére volt szánva pusztán, míg a lelki tehetségek legtöbbjét paragon hagyta, — Eötvös lángleke által normalisabb irányba terelgetett s az addig lenézett, sőt helyelközettel megvetett tanítók az őket megillető helyet elfoglalták a társadalomban.

pán a nevek voltak előttem füresa hangzásnak, s egyiket a másikkal úgy felesérlegettem, hogy ha én osztogattam volna az égből, kinek-kinek földi viselt dolgáért a jutalmat, aligha kapta volna meg minden ember a esere miatt igazságosan a magáét.

A megtelepedett idegennek úgy nálunk, mint máshol a visszás azonnal feltűnik; azért lám mennyivel szerencsésebb 75-i ur, ki csak az imént jött városunkba, máris nagyjából ismeri, sőt mi több, ismerteti e város nevezetességeit.

„Nocsak!“

A „nocsak“ megjegyzésnek hübnérét e város nevezetességeinek írója aligha ismeri, pedig az is elég sajátos, azért csodálom is, hogy neki, mint jó megfigyelőnek, ez fel nem tűnt.

„Szokás ugyanis nálunk, hogy az emberek, pl. dolguk vagy az ebéd végeztével siestát tartani kiállanak a kapu elé, vagy kiülnek a ház előtti padkára. Elbállag előtte a sógor s kérdi a kintállótól vagy kintültőtől: „Kiállottál-e?“ vagy „kiültél-e?“

„Ki.“

Mire az elhaladó egész nyugalommal tovább ballagván, egykedvűen visszaszól: „nocsak!“

A mi azt jelenti, hogy csak állj vagy ülj kint tovább is.

Sajátságos már maga a kérdés, de még sajátosabb a discursust nocsakkal végezni. De hát mikor okvetlenül kell egymáshoz szólni s nincs miről beszélni.

75-i ur a kintülő, vagy ha jobban tetszik a kintálló. András előtti napon este egy sétám alkalmával; én lévén pedig az előtte elmenő, megkérdezem tőle: „Uraságod írja-e a város nevezetességeit?“

„Én.“

„Nocsak.“ Tovább haladva jut eszembe, hogy neki ez alkalommal több valamit akartam mondani, a mi e vá-

Azonban ez által csak súlyos és elengedhetlen kötelességeket vállaltak magukra, melyek alatt a gyöngye gyakran összerokad, velők szemben a felénk tétovázva megáll, míg azok, kikben erő, képesség és ügyesség van, gyors léptekkel haladnak előre.

Mert a néptanító manapság nem pusztán a gyermekek tanítója, nem a tudományosság primitív eszközeinek megismertetője többé, hanem vezére azon község lakosainak, hová őt sorsa állította, még pedig társadalmi, közművelődési és gazdasági tekintetben egyiránt.

Az ő kötelességük minden oly eszmét, mely a népek akár szellemi, akár anyagi jólétét mozdítja elő, a gyakorlati térre átvinni, a természet egyszerű gyermekeivel megismertetni és megkedveltetni.

Mint hogy pedig e téren, a mint a diák mondja „exemplum trahunt“ a példák vonzanak: nekik kell jó példával előljárni nemcsak szóval, de tettel is, hogy így a kellő felfogás hiánya s az ebből folyó közöny, az u. n. újításoknak gonyolt változtatásokkal szemben, eloszlattassék és megtőressék.

Alig van megye hazánkban, melynek tanítói kara magasztos hivatását jobban felfogni és megérteni képes lett volna, mint Gömörnek. Nemesak a népnevelés, önkormányzat, de a társadalmi téren a valláserköles ápolása, fejlesztése, a községi énekkarok szervezése és fentartása körül mindenütt, — hol ily intézményekkel találkozunk, — övék az érdem oroszán része, de ő reájok vár még az is, hogy a gazdasátnak egyes jövedelmező s eddig csak magánaton művelt ágait a néppel megismertessék és megkedveltessek.

Hogy megnyek tanítói ezt átlátták, sőt hogy e cél felé törekednek egyes hivatottak: bizonyítja azon mozgalom, mely a szakszerű mehtenyésztés érdekében megindult, hogy így kevés fáradsággal, s még kevesebb befektetéssel egy, bar nem új, de eddig, lehet mondani paragon heverő jövedelemforrás nyíljék meg a nagy közönség előtt.

Szakavatott tollal irt cikkek jelentek meg e tárgyban lapunk hasábjain s jól tudjuk, hogy azok, kik ez eszme keresztülvitelére szövetkeztek: teljes tájékozottsággal mennek folyó hó 28-án a Tornallyán tartandó gyűlésre, de épen azért, nehogy egy, vagy más tekintetben az intézők figyelmét valami, a mely talán az ügyre vonatkozólag hasznos lehet, — kikerülje, bátrak vagyunk a gyűlés figyelmét a következőkre felhívni:

1. Mondja ki a közgyűlés, hogy a méh- és gyümölestenyésztést egyiránt feladatává teszi, hogy így kora tavasztól kezdve kellemes és jövedelmező foglalkozása legyen azoknak, kiket a kor, vagy gyöngye testalkat erősebb munkák végzésére képtelenné tesz.

2. Tekintettel arra, hogy minden ily nemes törekvés csak akkor válik életképesé, ha csirájában s fejlődési szakában védve van: határozassék el az, hogy a „Gömör-megyei méh- és gyümölestenyésztő egyesület“ csatlakozik a „Gömör-megyei gazdasági egyesülethez“ s annak fiókját alkotja. — Ez által el leend az érve, hogy nemesak erkölcsi befolyása lesz nagyobb az egyesületnek, — mert hiszen minden tanító hivatalból tagja az egyet alapelemeit képező gazdaköröknek, — de egyszersmind egy oly testületet nyer

ros nevezetességei közzé felveendő lenne, visszafordulok, hogy elmondjam neki. Hiába, már bement. „Nocsak.“

Elmondom hát magam, pedig ő az illetékes.

Emberekéről beszélek, kiket ismerek magam is, s elmondhatom részükéről, hogy fájdalom, hogy még most ismerem.

Hárman voltak, a ki közülök nincs, az a legboldogabb.

Nem nagy emberek, hiszen kis városnak nagy emberei ritkán vannak. Mind a három becsületes, hajdan jómóru polgár fia, mindhárom iparos.

Az egyik büszke háziur volt még nem régiben is.

A másik a város egyik legrégebbi családjából való, ha nevét megmondanám, a szíves olvasó „Findurá“-ban megtalálná, hogy őse a hét falu valamelyikéből jöven ide, je város őslakója volt.

Erre is lehet az ember büszke.

A harmadik nem régiben még esinos fiatal, kire mondhatom, hogy méltán kacsintgathattak a leányok, s olyan iparnak volt embere, ami sehogy sem megy ki a divatból, épen úgy, mint a esizma. Ez az Andrásnap szomorú hőse.

Ezek alól a reménydus emberek alól, hogy hogy nem, egymás után kivéknyult a derekaj s lefoszlott a háztető. Hogy ki, vagy mi volt az oka, ne keressük, szóval hajléktalanokká lettek. A nyomor is barátokká teszi az embert, így kerültek össze.

A legközelebbi András estét megelőző délután utam a Rima partján vezetett el, ismeretes hangok ütök meg füleimet, a nélkül, hogy valakit láttam volna a ki beszélne, figyelmesebb vizsgálódás után rájöttem, hogy embereim egy a Rima partjába vajt putriban huzták meg magokat a hideg elől. fűtven a nyomor fájával a szeszszel.

Ez volt nyári lakásuk is. Vendégük is volt, egy előttem ismeretlen férfi s egy asszony, kiről nem tudtam, mily viszonyban van embereimmel.

T Á R C Z A.**Két nap „András“ előtt.**

— Lekészt-e?

E kérdésre szolgáljon feleletül a szerkesztő részéről az, ha ő e sorokat ott, hol helyét találja, közli; a nagy közönség részéről pedig az, hogy drága idejének, mely a mai materialis világban oly megfizethetlen, csak egy igen kicsi részét e néhány sor elolvasására fordítja.

Ebben veszem fel írói díjamat is.

Nem tudom, mindenki úgy van-e szülővárosával mint én voltam, hogy t. i. a mikor haza-haza jöttem egy vagy több év eltelte után, diák vagy legény koromban, semmi különösét nem találtam városunkban, a mi megénekelendő lett volna; egyhangú történetében semmi sem adta elő magat, mi feljegyzésre méltó epocha lett volna: a közélet hivatalos actusai, valamint a boldog polgárság viselt dolgai nem voltak oly világraszólók mint a maiak, pedig még gyermekkoromban történt, hogy a városházánál kimondták: „Haza malomszög, nincs Gernyő!“ — Még akkor legalább hírből ismerték azt a koresmárost, aki minden arra menőnek, ha koresmájába be nem tért, a rovására két iteze bort jegyzett, az árát meg is fizettette, a bort pedig természetesen maga itta meg.

Még most is él az a kedélyes öreg, a kinek nincs csak „egy“ jó barátja: K . . . és Z . . .

Mondom, ekkor még semmi „feljegyzésre méltó“ nem történt, vagy ha történt, nekem nem tűnt fel, a mi nagyon is valószínű, nem lévén az ilyesmire még érzékem; vagy pedig nem tűnt fel oly epochalisnak (ha fel is tűnt), mint a milyen valóban volt; vagy végül a megszokás minden napivá tette előttem.

Ha úgy haza kerültem, mindent a régi kerékvágásban találtam, embereket úgy, mint az adomákat, esu-

meg, mely tekintélye s befolyása által anyagi segélyben is részesítheti, sőt számára kormánysegélyt is eszközölhet: mire pedig hisszük s tudjuk, hogy különösen kezdetben — szükség leend.

E két indítványt ajánljuk a gyűlés figyelmébe, mert a gyűmöléstenyésztés helylyel-közvetlen nem kevésbé válhatik övedelmezővé mint a méltányosztás, sőt a kettő egymást kiegészíti, az utóbbival pedig el lesz az érve, hogy a szervezkedő társulat biztos alapokon fog nyugodni. **Csatlós B.**

Társadalmi magaslakok.

Hegyes vidéken születtem, innen van, hogy a magaslakok megközelítésére nem kimélek fáradságot! hiszen vessző-paripámon ott nyargaltam a Salgó és Karancs alatti bérceken. Hogy még rövidke értekezésem fölé is ilyesmit írkan-tottam? onnan is jöhet, hogy hát az ember többnyire azt emlegeti leginkább a mivel legkevésbé bir: p. o. jóakarát!

No én ugyan szépen bevágtam magam alatt az utat. Mert ha még jóakarátot sem tanúsíthatok, ugyan minek fogtam kezembe a tollat? Ez megint onnan jöhet, hogy ama bérceken több varjú és szarkafiókot kiszedvén fészke-ből, az e felett siránkozó anyák fájdalma felkölték jogér-zetem. Nem jóakarátból tehát, mint erkölcsi kényszerűség elhatározatát velem: pártolni a kiesinyeket! Az pedig csak társadalmi upon érhető el; bocsánatot kérek tehát mélyen tisztelt olvasó, hogy e tárgy körül rövidke körutat tehessek.

Az ember mint egyes egyén, akár önvédelmét, akár önfentartását tekintve, végtelen gyámoltalan, s így már ezen tekintetből is társulni van utalva. Amint hogy való-ban még a legvadabb emberevők is, társaikkal egy szom-szédos területre emelvén kunyhóikat, együtt laknak; de ezen társadalom igen alacsony fokán áll az eszmének, s alig kü-lönbözik a társaságban élő vadállatokéitól; s bár a családi élet ott is csak nagy ritkán hiányzik, de oly természetes állapotban, hogy az tisztán a nem fenntartására irányul.

Nem érzik az emberi lélek fonságát, sőt annak vég-leges elhanyagolása miatt nem is ösztökéltetnek társadalmi magaslakok elérésére.

Mert hiszen a művelt népek családi élet szentélyéből áramlik ki ama mécsvilág, mely a későbbi élet minden utain vezérel, csak egy benső családi élet utalhat a hitre, csak ennek kifolyása a hon és felebaráti szeretet.

Mindezek nem társadalmi magaslakok-e?

Ezek mekkoraságától függ a jövő nemzedék iránya: ki lenne pedig oly kiskoru, hogy utódának ne a lehető legjobb irányt biztosítaná?!

A legjobb irány, első sorban is a gyermeknevelés!

A korszellem már kiragadta a nevelést a gyermekszobák légköréből. A társadalom sokat kíván egyéneitől minden tekintetben, s már zsenge ifjuságától fogva iskolába utalja, hogy hajlamai szerint kiki annyit merítsen magának a tudás forrásából, miszerint az élet minden viszontagságai között életelevení, ernyedetlenül vihassa meg ama magaslakok gyakran szédítő mélyedésektől szegélyezett utait.

A rimaszombati ág. hitv. evang. egyház felösmervén ez irány messze kiható horderejét, elhatározta roskatag leányiskolája felépítését, hogy a szellem fejlesztésére tere s helye legyen. Alóírott mint ez egyház egyik szerény tényezője, bátor vagyok felkérni a mélyen tisztelt társadalmi közönséget, hogy e különösen elérhetlen feltételünkben vallásfelekezeti különbség nélkül gyámoltani kegyeskedjen; mert, hisz a felekezeti erkölcsi társadalom, első sorban is e hazának a köznek neveli gyermekeit.

Liszka József, egyházigazgató.

Losoncz, 1882. december 18.

Jól tudom, hiába való lenne minden mentség, a miért a losonezi társadalmi élet-mozzanatokról oly huzamos ideig hallgattam. S annak sem adna hitelt senki, hogy e különben élénk és mulatságokban kifogyhatatlan városban, utolsó e lapok folyó évi 8-dik számában megjelent tudósításom óta, mi feljegyezni méltó ne történt volna. Dehogy nem történt; történt biz' itt sok minden, a mit értelmiség és mivelődés tekintetében velünk versenyző, közelebb és távolabb fekvő városok buzdítására, vagy óvó figyelmeztetéseiül közölhettem volna.

Igen; esakhogy dilettans levelező létemre, ugy gondolkodom én, hogy nem tanácsos, de nem is jó mindig mindent látni és nyilvánosságra hozni. Mert vannak dolgok,

Meghuztam magam és hallgatóztam.

Az ismeretlen beszélt, felkösztöntötte a házi urakat, megköszönvén a szives ellátást, elmondja, hogy azért hagyta el szülőhelyét, mert ott nincs mit keresnie, nincsen senkije, semmije s így indult neki a világnak. Boldogoknak nevezte a háziakat, a kik legatább egymásért élnek, iszik a barátságért.

Ez tán mindháromnál szerencsétlenebb volt.

Tovább folyván a beszéd, az idegen a jelenlevő asszonyok kiléte felől kérdezősködött, kíváncsi volt tudni, hogy kinok a neje, mily viszonyban van az urakkal.

(Mintha én kérdeztem volna.)

Felelet: neje a még nem oly régen deli férfinak. — De csak ugy balkézre, ki azonban jobban szereti, mint szerette volna az, ki az oltár előtt mondta volna el a „holtodig-lant“. Az ital megoldván az idegen nyelvét, miután gyermekeket nem látott megkérdezte, hogy vajjon vannak-e e házasságnak gyermekei?

„Fájdalom nincsennek!“ lón a felelet.

Ezek még a nyomornak is gyermeket kívántak volna! Ha véletlenül időtlenül születik, milyen leendett?

Ezek után szomoruan hagyta el a helyet, s megösmerve a Rimapart szerencsétleneit önkénytelenül kérdeztem magamtól: minő András estéjük lesz holnap e szerencsétleneknek.

Megkérde-e a jövendőt az alakatlan ólomtól, vagy egyáltalában van-e még remélni valójuk ebben az életben.

Magam pedig nyomott kedélyvel gondoltam a holnapi estélyre.

Szivesen hittak, én hát szivesen mentem András estélyre, nem is gondolva a tegnapiakra.

A mint előre tudtam, szivesen fogadtak, ugy a ház asszonya, mint a házi ur. Nem sokan voltunk, de kedélyesen mulattunk. Vendégek voltak két kisasszony, mi, két (ha

lehetnek események, melyeket emlékezet okaért, csupán a történetirő és krónikás örökíthet csak meg. Ily odiosus eset volt a Deutsch-kávéházi jelenet, a korona vendéglőbeli toll-késhistoria is, az ember valóban sajnálja, hogy meg nem történtté nem teheti. Ehez hasonló dolgokról, nézetem szerint jobb hallgatni.

Az igaz, hogy lehetett volna irnom a helybeli 25. sz. gyalogezred Boszniaiból hazatért tisztai kara és legénységének ünnepélyes fogadtatása és másnap következő megvendégeltetéséről is. Vagy annak zenekara által a piacon három izben tartatott térzenéiről: melyek ugyancsak hullámzásba hozták a lakosság apraját és nagyját Közölhettem volna sok mást, mit a „Losonez és vidék“ hetenkint pontosan és híven regisztrál. — a „Losonezi Phoenix“ nem tudni mi lelte, már három vagy éppen négyhete nem jelent meg, lehet téli álomba szenderült, — de hát ezek mind helyi érdekű események, melyek másoknak épülésére vagy buzdítására alig szolgálhatnak.

De hát nem oda Buda! Kiss Adolf eröművész, kinek a „Gömör-Kishont“ tárczairója is elismerést szavazott — távozásáért, itten mutatványait, a Judit vásárt megelőző szombaton egy bucsuzó előadással szintén befejezte. és —

És most következik már a miről e lapok szives olvasóit értesíteni nemcsak feladatam, hanem egyszermind kedves kötelességem is.

A losonezi dalegyesület nyolcz nappal ez előtt, a Kaszinó vendéglő nagytermében fényes hangversenyt rendezett, mely ugy annyira mint művészeti tekintetben, a nem éppen kedvező idő daczára igen jól sikerült. A műsorozat 9 számból állott: a cs. kir. katonai zenekar, Ney Dávid, a budapesti nemzeti színház bariton éneke. Kovarcz Emil, a zene- és dalkör karnagya s állami tanítóképző intézeti zenetanár és a dalegyületi tagok működtek az előadásban közre.

A vendégművész, nemkülönb Wetaschek Károly a katonai zenekar karnagya, egy-egy széles vörösszallagu babérszortut kaptak a dalegylettől emlékül. A hangverseny Seidl Károly egyleti karnagy bucsuelőadásul volt jelezve, mert tudni kell, hogy a dalegylet mostani vezetője újévkor megvált körünkől, Pécsre szerződött. — s ő még sem tüntetett ki, sem a dalegylet, sem a jelenlevő közönség részéről semmivel. A hír egyébiránt az, hogy még egy szűkebb körű dalestélyt is rendeznek a sörházban, és ha ez valósul, nagyon bízható, hogy a dalegyületi tagok, a mulasztást itt fogják helyrehozni. — Különb, még ez sem sajátlagi tárgya jelen közleményemnek, a miért a tollat kézbe vettem: az a tegnapelőtt az állami tanítóképezde tanári kara által koszosus írónk Arany János emlékszo-brára rendezett természettudományi, szavalati, ének és zeneestély, mely igen szép közönség előtt, s hogy mű-kifejezéssel éljek, zsufolt házban ment véghez, és daczára az igen mérsékelt beléptidijának, számozott hely: 40 kr., állóhely 30 kr., a közönséggel fogadtatott felülfizetésekkel, jól is jövedelmezhetett.

A sorrend változatos volt. Erkel F. „Hunyady László“ című dalművének nyitánya, zongorán nyolcz kézre. Homa Gizella, Várady Szidonia urhölgyek, Hudecz Miksa és Kovarcz Emil által remekül előadva, nyitotta meg az elő-adatot darabok sorát. Utánna Hudecz Miksa tanár, természet-tudományi előadása s Pompeji ásatását ábrázoló köd-fátyol-képei nemcsak hogy érdekelték a jelenlevőket, de a humoros magyarázat egyszerű-másszor meg is neveltette. Szondy János esinosan és érzéssel dalolta Nyizsnyainak születése napján című ismeretes románczát, mely reám nézve kétszeres érdekű lett annyiból, mert magától a szerzőtől is hallottam egykor elénekelni. Schubertnek „le désir“ ábránd-ját dr. Troján Alajos ur gondnokán, Kovarcz Emil zongora kíséretével volt szives előadni.

Szünni nem akaró taps, viharos éljenzés tört ki a páratlan s valóban művészi játék befejeztével. Majd a képez-dei énekar Abt F. „Vineta“ férfi karénekét teljes meglepé-gedésre adta elő és azzal az első szakasz véget ért.

A második szakasz előszámát Sneff János tanár által elszavalt „Pázmán lovag.“ vig ballada Arany Jánostól ké-pezte. A szép, s a szavalótól kellően áttértelt költemény elő-adását, némileg zavarta a teremajtók ismételt nyitogatása és bezárása, mire a rendezők legalább jövő alkalomkor kissé figyelmesebbek lehetnének. Ezután Császár Gy. „Kunok“ dalművéből Homa Gizella urhölgy és Szondy János egy pár dalt énekeltek, Kovarcz Emil zongorakíséretében. Ez szintén jól sikerült és tapsokra ragadta a hallgatókat. Majd egy Hudecz Miksa, Liszy Aladár, Prohászka Alajos és dr. Troján Alajos által előadott vonós négyes után, a képezdei

még soká meg nem házasodunk a divatból kimenő) fiatal ember, s a mindenki Feri bácsija.

A mákos-kukuricza után a háziur és Feri bátyám a meleg szobában pipászó mellett borozgatva kártyáztak. A fiatalok, élén a háziasszonnyal, öntötték az ólmot, a búvós kules karikáján; segítségül híván szent Andrást, Pétert és Pált s alakatlan tömegeből és árnyékából kiki lesi a „jövendöbelit“ vagy legalább annak foglalkozását.

Egynek dragonyos tiszt jött. (Nem kell!) Másnak szö-lőfür. (Ez gazdát jelent.) A harmadiknak töméntelen papus és fazék. (Ez katonás asszonyt jelent.) A negyediknek nem jön semmi. (Meg nem házasodik ebben az esztendőben.) A kedves háziasszony is önt, pedig az ő zsörtölődője már nem jövendöbeli.

Vajjon igazán hisznek a kiöntött ólomnak, vagy az egész csak mulatság, azt meghatározni nem tudom, annyi azonban bizonyos, hogy egynemelyünk (?) bosszankodott, ha nem gusztsza szerint ömlött, s hogy egyikünk sem mondta igazán meg, hogy mit, vagy jobban „kit kívánt“, vagy hogy egyáltalában kívánt-e valamit. Minek rontaná valaki öszinteségével a mulatságot. Mert hát több András meg-csált már minket.

Azután égettük a „papot.“ Ugyanis hegyes papirzacskóból nyirnak emberhez hasonlő alakokat, személyesítik, egymással szemben vizreallit-ják, de ugy hogy usszanak; akkor meggyujtják s várják, hogy hamvadáskor távoznak egymástól, vagy melyik hagyja ott a másikat, melyik lett hülden. Az enyém karjaim közé omlott . . . Pedig!?

Természetes ez sem ad kielégítő választ. Következik a galuskafőzés. Mindenki felírja a nevét egy kis papirra azoknak, kik közül választani óhajt egyet magának, közéjük zavarván egy üreset is. (Mi azt jelenti ha kijön, hogy abban az évben az illető nem házasodik meg, illetőleg férjhez nem megy).

énekar Zimaynak „Nem hallottam“ dalával fejezte be az igen élvezetes estélyt. És ha minden nagyobb város, most megragadná az alkalmat és rendezne ehez hasonló estélye-keket, csakhamar együtt volna az az összeg, a melyből Toldy írójának maradó emlékszo-brot állítana a nemzet.

Lenne még egy tárgyam, a losonezi állandó színház ügye; de a melyről, habár a nemzetiség és nyelvmevelés magasatos feladatát betölteni van hivatva, még ez alkalom-mal időelőlt valónak látom szólnani, mert nincs kezességem arra, hogy nem az leend-e sorsa, a mi az oly lelkesen és nagy érdekléssel felkarolt sport-egyesületnek? Tehát várjunk még!

t—5.

Olvasóinkhoz!

Az 1882-ik év vége felé közeledik s lapunk ezzel harmadik évi folyamát végzi be. Általános szokás ilyenkor az, hogy azon munkatársaknak neveit, kik a lapot szellemileg támogatták, elsorol-ják, — hogy hangzatos nevek vonjanak dícskört a lap pályafutására. Ezen eljárásban az olvasó közönség bizalma tagadhatlanul nem kis garantiát talál.

Mi azonban ez eljárást két oknál fogva nem követhetjük. Az egyik ok az, hogy szeretjük hinni, miszerint lapunk nem a dolgozó-társak elő-kelő állása, fényes, hangzatos neve által érdemelte ki az olvasó közönség nagybecsű pártfogását; hanem azért, mert hasábjain, — bár mily kis körben mozog is, mint vidéki lap, — oly eszméket pendített meg és tárgyalt folytonosan, melyek közvetlenül me-gyénk közönségét érdekelték s társadalmunk egyes ré-tegeinek elméleti és gyakorlati képzésére voltak nem kis befolyással. A másik ok pedig az, hogy munka-társaink legnagyobb része nem azért dolgozik s támogatja lapunkat, hogy nevét az olvasó közönség minél gyakrabban olvashassa; hanem azért, hogy a társadalomban észlelt kinövések nyesegetése, a gyakorlati életre célirányosnak bizonyult eszmék megvalósítása által népünknek hasznára legyenek. Ezért nem olvasható legtöbb cikkünk alatt szer-zőjének a neve, holott e nevek tulajdonosaira nem-csak mi vagyunk büszkék, hanem az egész megye, sőt az egész felvidék.

Övék az érdem a multért; — képességük, ügy-buzgalmuk nyujt nekünk biztosítást a jövőre.

Lapunk iránya marad a régi; jelszavunk leend: a szépet a jóval, a tisztességet a hasznossal egye-síteni, s oda hatni, hogy ezt necsak a műveltebb osztály értse meg, de átlássa a nép is s eljuthasson oda anyagilag és szellemileg, hol az ember nemcsak ember, de e hazának jómódu, öntudatos polgára lehet.

Kiadóhivatalunk eddig tapasztalt ügybuzgalma kezekedik lapunk pontos megjelenéséről.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Évnyedre 1 frt.

Az előfizetési pénzek legezelszerűbben posta-utalványon kiadóhivatalunkhoz (Losoncz-utca 24. sz.) küldendők.

Rimaszombat, 1882. decz. 16.

A „GÖMÖR-KISHONT“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Ezeket a laposkákat becsavargatják galuska alakú tészta-ba s aztán kifőzik, a melyeknek a neve leghamarább feljön, ez a „valaki.“

Ennek már hinni kell.

Majd meglátjuk jövőre. Az igaz, hogy ezt mondtuk tavaly is, harmadéve is.

A mulatság után nélkülözhetlen „a kávé“. Így mentünk be Bondyhoz, de azért „kávét“ nem láttunk, de igen is beszorultunk abba a 75-i ur által megénekel extra szobába, a mely szoba méltán juttatja az embernek eszébe a nyitott ablakokat, a szomszédot, a vendégséget, meg a rabokat.

Ennek a historiáját majd máskor mondom el.*

Kávé után hazamentünk . . . mindjárt reggel.

Hogy karácsony estéje után karácsony első napja kö-vetkezik azt tudja nélkülém is mindenki, s így nem lehet csodálni, hogy András estéjére is András napja jött. Az idő hidegebbre fordult, mi különben annak, ki maeskat nyelt el, jól esett, a tizta időben a „halottnak harangozás is“ tisztában volt kivethető.

„Ki halt meg?“ kérdem a kinnálló szomszédtól.

„B“

„Mikor?“

„Ma virradóra!“

„Hol?“

„A mezőn a szalmakazlak között; a jó mákvirágok odaszorultak ki s ott fagyott meg.“

Igy önti a halál az ólmot.

Milyen szerencse, hogy a nyomornak gyermeke nem lett, árván maradt volna.

Az özvegy, a bánatos két barát és az idegen, halottjuk hajlékában várják az üdvözítőt és az újvet.

Vajjon mit hoz nekik, boldog lesz-e? —a—n.

*) Kérjük.

Szerk.

Hírek és vegyesek.

Tisztelettel felkérjük azokat, kik az előfizetési pénzzel hátralékban vannak, hogy az elmaradott összeget kiadóhivatalunkhoz (Losonezi-utca 21-ik sz. a.) postautalványon minél előbb beküldeni szíveskedjenek.

Hymen. Sztonka Antal füleki bíró bájos és kedves leánya Mariska k. a. e napokban váltott jegyet Schener Ferenc táviratistától.

Halálozás. Okolicsányi Dénes, ráhói földbirtokos, a régi magyar földesurak egyik kiváló típusa alakja hunyt el folyó hó 17-én, élete 74-ik évében. — Honszeretet, társadalmi tevékenység kísérték mindaddig, míg súlyos betegsége meg nem törte testi erejét. Ravatalánál gyermekeinek és unokáinak kívül a rokonok és tisztelők egész serege állott s koporsóján a hála és tisztelet könnyei ragyogtak. Legyen nyugalma csendes és zavartalan!

Danko Ferenczet, városunk egyik jeles zenekarának vezetőjét súlyos családi gyász érte. Ugyanis hasonló fia, széles körben ismert zenész, folyó hó 21-én hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 23-án volt ősi szokás szerint zeneszóval.

Sajtóperünk. Mint lapunk mult számában említettük Rojko András forgácsfalvi róm. kath. lelkész lapunk szerkesztője ellen sajtóperert indított a kassai sajtóbizottság előtt. A sajtóperre okot lapunk folyó évi 35-ik számában „Rojkn és Brauer” című közleményünk szolgáltatott. — mely közleményben az illető mint magán ember, hivatalos személy és hazafi egyiránt sérelmet lát.

A rimaszombati dalárda egy nagyszerű újdonsággal készül meglepni a közönséget. Ez újdonság nem más, mint Huber Károlynak legújabban megjelent dalműparodiája a „Vartyogi dalmok verseny”. — E mű, tagadhatlan mind szerkezete, mind a benne rejlő zeneművészet nagyszerűsége folytán, egyike a legegyszerűbbeknek, hanem azért dalaink díszes buzgalommal haladnak napról-napra ebben is a tőkély felé.

A „Gömörmezei gazdasági egyesület” régibb megállapodása szerint a legközelebbi nagygyűlést, mint halljuk, a jövő hó vége felé fogja megtartani Tornallyán. Ezen gyűlés annyival inkább felette fontosnak ígérkezik, mivel az e hóban Rimaszombatban tartott választmányi gyűlés a nagy gyűlés tárgyaül két, közzéadásunkra felette nagy horderejű, — mondhatni életkérdést alkotó — tárgyat tűzött ki többek között. — Ugyanis felhívni a gazdáközönység figyelmét a kataszteri munkálatokra, illetőleg arra, hogy mikép lehetne a törvény korlátai között ezen munkálatok óriási hiányait. „Míg nem késő,” segíteni, a másik nem kevésbé fontos tárgy lesz, hogy mikép lehetne az összes magyarországi gazd. egyesületeket egy szervezni, hogy egy célra öntudatosan és egyesült erővel működ-hessenek. Ugy hisszük, maga e két felemlített tárgy elég fontos arra, hogy Gömörmezei gazdái e gyűlésen minél nagyobb számban megjelenjen, egyetünk életképességét bebizonyítsák s a gyakorlati ténen szerzett tapasztalataikat a közjó érdekében érvényesítsék. — E mellett felemlítjük még azt is, hogy az alagsóvezetés kérdését, melyre annak idejében mi is felhívunk a gazda közönység figyelmét — az egyet választmányra tárgyalta s a miniszteriumhoz felterjesztést intézett, hogy az alagsóvezetést igénylő terek felmérésére már a reánk jövő tavasszal kultur mérnök küldessék ki.

A líker-vashegyi sodrony-pálya részletes tervét az épített rima-murány-salgótarjáni vasmű-részvény társaság már elkészítette s a hatóságok benyújtá felülvizsgálatát végezt. A közigazgatási hatóság átadta a m. kir. építészeti hivatalnak, mely a tervet ugy egészen, mint részben helyben hagyta, minek folytán az építkező társulat legközelebb megkapja az engedélyt az építkezésre.

A földmives iskola szakszerű berendezése a viszonyokhoz mérten gyorsan halad, s a jövő ősszel már megnyílik, minek következtében megynének földmives osztálya olesó és gyors kiképzést nyerhet a földművelésben.

Amerikába és vissza. Erdekes jelenetek volt színhelye a mult vasárnap, decz. 17-én az ajnácskő-sőreghei vasuti megállóhely. Ugyanis egy Amerikába utazó vándoresapat sereghajója egy esinos, erőteljes református magyar ember, nem tudván kedves hazáját megválni, könnyes szemekkel, de megkönnyebbült kibellel végezte be Ajnácskő-Sőregben az Amerikába szándékolt utazást. Sajat elbeszélése érdekes világot vet a magyar ember hiszékenységére, bor és hazaszeretetére. A mult héten több hidas-németi (Abauj) lakos köztük ő is. Turóczy András, nagyon jó vásárt csapott Gönözön. S a kitudó áldomás után vígan mentek hazafelé, meg sem állottak a falu koresmájáig. Itt aztán a bor közt sok minderről beszélgetve, előkerült az is, hogy az ő komájuk a Kovács Pesta, ki már két éve, hogy Amerikában van, mennyi sok pénzt küldözget haza évenként a feleségének. Azután szó hozott, s elhatározták, hogy batan, mégpedig az eddig nagyon ellenkező Turóczy András is, pénteken elindulnak Amerikába. Ugy is történt. Azonban Turóczy, az épen Kassán vásáron levő édes atyjától nem akarván bucsuzatlatlan eltávozni, nem ment el a többivel, ugy gondolkodván, hogy ha egy nappal később indul is, majd utoléri őket valamelyik stáción. És ő szavát adván, hijába borult nyakába szerető szép fiatal hitvese, hijába sirt 6 éves fia és 8 éves leánya, hijába hullatták könnyeiket az öreg apa és az öces, szombaton délután elindult. De már Miskolcra a ködös csipős éjszaka csillapítván, bortól neki szilajodott képzelődését, egész éjjel nem aludott. S vasárnap reggel Szent-Pétert is elhagyva, melynél tovább még eddig nem volt, már megeregetek az ő könnyei is, Bánrévén meg már zokogott, hogy hát hogy is hagyja ő itt szeretett övét, melynél békesség-szeretőbb, egyetértőbb családot a vidék nem ismer; azután az a eseléd nem viseli gondját két szép ökrének: s ha az öreg apja kidől, mivé lesz a háztája, 25 hold földjét művelik-e majd rendesen? De azért csak megy a gözös, halad, Rimaszécs. Feled, s itt az utitársak által körülvev s ezeknek multságára még mindög könnyező Turóczy Andrást egy rimaszombati derék magyar kereskedő fölvilágosította, hogy az Amerikába és vissza szükséges utiköltségből 300 frt adósságot kifizetheti, tehát csak azért, nem szükséges itt hagyni családját, meg hazáját azután meg Turóczy András uram nem tud csak magyarul meg tótul, s ezzel Amerikában meg nem él, s végül ki-gyelmednek „pakszus”-a sincs, s így „zsuppon” fogják vis-sza tolonczolni az egész hidas-németi szegényére, melynek kigyelmed három évig kurátora volt. — A többi öt ember

is így jár. Azért legjobban teszi kigyelmed, ha itt Ajnácskő-Sőregben leszáll s két óramulva megy hazafelé. — A meggyőző érvek hatottak. S Turóczy András, a 32 éves erőteljes szép férfi könnyezve is, restelve is a dolgot, de megkönnyült kibellel nagy derűségi közt leszállt megköszönve annak az urnak a jó tanácsait; és elhatározta, hogy februáriusra 4 mázsásra kihizlalt sertésének az árából, meg az amerikai utazásból felmaradt összegből 300 frt adósságát kifizeti. Ez a multság pedig 10 frtba és egy napi éhen-szomjan való siránkozásba került.

Több munkatársunk szíves elnézését kérjük, hogy beküldött cikkeiket térszűke miatt későbbre halasztottuk.

Lapunk folyó évi 46-ik számában „Lizadás egy erdész ellen” ezim alatt egy hírt közöltünk, melyben Fieskó Ekestein a gyurkokai fűrészmalom munkás-felügyelője ugy lett felúntatva, mint, a ki a munkásokat Rückert ellen vezette. Holott mint a vizsgálat kiderítette jogosan és correetül járt el szemben a jogszerűen fellépő s e mellett súlyos testi sértést okozott Rückerttel, ki mégcsak nem is magyarországi illetőségű. Hogy közleményünk legalább Ekesteinra vonatkozólag nem volt egészen korrekt, oka az, mert levelezőnk tudósítását nem érdektelen forrásból merítette.

Régi jó idők. Általános panaszokodnak a drágaság ellen s ha az éltekbek a régi jó időköt dieserik, legfeljebb szánó mosolylyal kísérik szavaikat. Pedig hát azok nem igen érdemlik azt meg, mert bizony mesés olesóság volt hajdan e boldog hazában. Ugyanis a mint Liszty János emlékiratában hátrabagytá, 1562-ben Magyarországon egy mérő legszebb lisztnak ára volt 4 garas, egy mérő zab 3 és fél garas, egy mérő árpa 3 garas, egy nagy tyuk 3 pénz, (5 pénz volt egy garas), egy kövér lud 6 pénz, egy font marhahús 2 pénz, 5 tojás 1 pénz; ugyancsak 1 pénzért annyi kenyéret adtak, hogy három ember jóllakott vele, 11 pénzért egy szekér szénát, 25-ért egy nagy szekér fát lehetett venni, egy pint bor volt 4 pénz. stb. Nem hijába emlegetik öregjeink a régi jó időt; no de az adó is kevesebb volt akkor, meg a pénz is!

A gyarmatai gyilkosok ügye e napokban be lesz fejezve, így ez ügyben a végtárgyalás valószínűleg a jövő hó közepén megtartatik. — A gyilkosságra nézve enyhítő körülmények fog vétetni a beszámíthatatlanság, melyben gaztettüket elkövétték a vádlottak. A vizsgálat kiderítette, hogy Jordáné — a vádlottak anyja, ártatlan.

Oberdank kivégeztetése. A triesti bombamerénylet egyik szereplőjét folyó hó 20-án végezte ki Willenbacher hóhér Triesztben. — A vádlott, kit szökés, hazaárulás és felségérsítés bűnében találtak vétkesnek, utolsó óráit is bámulatos hidegvérisséggel töltötte el. Nyugodtan aludt s a vigasztalására küldött lelkészt visszautasította, sőt még a bitó alatt sem hagyta el bátorsága s felöltőjét ömaga vette ie. — Hat perecz mulva constalták az orvosok a halált, de csak egy óra mulva vették le a hullát a bitóról.

A luczai gyilkosság. 1881. állítólag november 27-én Luczáról (Galicia) eltűnt Mnieh Franciszka nevű leány, ki huzamos ideig lakott Ritter Mózes ottani izraelita lakosnál. Holttését csak napok mulva találták meg iszonyuan meg-econkítva. Az egész ügy már-már feledésbe ment, midőn egy Stochlinszky nevű ember azt valotta, hogy a leányt ő gyilkolta meg Ritter felbérélese folytán, kinek érdekében állott a leányt, — mivel bűnös viszonyt folytatott, mely viszonyának jelenségei is mutatkoztak — láb alól eltemni, nehogy idősebb leányának völegénye azért, mert jegyesének atyja bűnös viszonyt folytat, az ígért házassági frigyét fel boatsa. Vallomása szerint, — melyet később visszavont, — a esonkítást Ritterné és nagyobb leánya hajtották volna végre. Ez ügy igen nagy hullámokat vert s végtárgyalása Rzezovban azzal végződött, hogy az esküdtek Rittert és Stochlinszkyt egyhangulag, Ritterné 9, leányát pedig 8 szóval a tárgyalás alatt levő bűnügyben vétkesnek nyilatkoztatták ki, minek folytán a három első kötel általi halálra ítélte a törvényszék. Vádlottak fellebbeztek.

Eredeti jutalmat adott az északamerikai „Pacific” vasutigazgatósága egy kis leánynak, ki midőn észrevette, hogy egy kanyarodásnál két vonat teljes erőből rohan szembe egymással: kötényt leoldá s addig integetett, míg a vonatvezetők észrevették s a vonatokat idejekorán megállították. — A kis leány ezért egész életére ingyen jegyet kapott.

Soknyelvű ország. Indiában, a mint a legújabb nép-számlálási adatok bizonyítják, nem kevesebb mint 137. nyelvet beszélnek, holott az apróbb nyelvi eltérésekei figyelem-be sem vették.

Schönfeld B. rimaszombati ruhakereskedőnek a lapunkban levő hirdetésére felhívjuk a közönység figyelmét.

A „Közegészségügyi Kalauz” című hasznos lapot, melyet dr. Lőrinczi Ferencz belügyminiszteri orvos s ismeretes fővárosi tudós-szógyógyász szerkeszt, s mely a köz-ségi körörvosok országos egyesületének hivatalos közlönyé, a legmelegebben ajánljuk t. olvasóink szíves pártolásába. Megrendelhető az említett orvosnál Budapestén váci utca 9. szám. Ára egész évre 5 frt. fél évre 2 frt 50 kr.

Mai számunkhoz mellékelve veszik olvasóink a Franklin társulat kiadásában megjelenő hírlapok előfizetési felhívását. Ezen utóbbiak között a legrégebbi az immár 30-dik évfolyamát élő „Vasárnapi Ujság,” mely nagy képes hetilapnak, az olvasóközönség e kipróbált házi barátjának, jövőre legjobban ajánlása, képeinek évről-évre szaporodó száma és szebb kivitele mellett, kiváló irodalmi erők által kiállított, folyvást növekedő változatos tartalma, mely teljesen föl-slegessé teszi a magyar közönységnek hasonló külföldi lapok járatását; míg társlapja a „Politikai Újdonságok” a politikai heti események gondos és hű összeállítását adja s képes gazdasági mellékkelappal van bővítve. — A „Képes Néplap” a legolcsóbb hetilap, a kevésbbé vagyonosak vasárnapi ujsága, tanulságos és mulattató tartalommal, s a politikát tárgyaló rendes rovatall, ezek kiegészítője a „Világkrónika” című képes melléklap, mely eddigi rovatai mellett újváltól kezdve nagyobb elbeszéléseket és regényeket is fog közölni s a mely hetiközlönynek ép ugy mint a „Képes Néplap”-nak ára félévre csak 1 frt. Ugyanez iv tartalmazza a „Jog-tudományi közlöny” szaklapnak előfizetési felhívását, továbbá a Franklin-Társulat könyvtárának jegyzékét.

A „Pesti Hírlap” előfizetési felhívása 1883-ra. A magyar olvasó közönység egyik legkedveltebb politikai napilapja a „Pesti Hírlap” közzétette már új előfizetési felhívását. Hangsúlyozza ebben, hogy ezental is az lesz, a mi eddig volt; kormánytól és pártoktól egyarant független lap, mely a magyar nemzeti politika érdekeit képviseli, erélye-

sen harezolva Magyarország önálló államiságának megszilárdításáért. A „Pesti Hírlap” nem pártszempontból itéli meg az eseményeket. Megmondja az igazat minden irányban s e teljes függetlenségben rejlik nagy ereje és kedveltsége. A „Pesti Hírlap” nem a nagy lapok alakjában jelen meg ugyan, de azért ép annyit ad, mint a legnagyobb alaku lapok, mert mindennap két teljes iven jelenik meg. E jelentékeny terjedelem lehetőségessé teszi, hogy a „Pesti Hírlap” a politikán s közzéadáságon kívül a szépirodalmi s ismeretterjesztő olvasmányoknak is tért szentelhesse. 16—20 különböző tartalmú cikket közöl napenként a rendes rovatokon kívül. És pedig két tárczát, országgyűlési karezetokat, humoros apróságokat, regény közleményt minden nap. Divat-utalásokat és a nőket érdeklő egyéb közleményeket is gyakorta közöl. Azon kívül minden héten háromszor szép kivitelű képeket és többször havonként zongorára szerzett zenedarabokat közöl. Eredeti tárczaleveleket Bécsből, Londonból, Párisból és New-Yorkból hoz. Külön tudósítói azonnal kimerítően megsürgönyözik a legfontosabb eseményeket. A lap főszerkesztője Borostyáni Nándor, felelős szerkesztője Dr. Kenedi Géza, rendes vezércikkírói Beksits Gusztáv Eötvös Károly orsz. képviselő, Törzs Kálmán orsz. képviselő, Mikszáth Kálmán főmunkatársa a „Pesti Hírlap”-nak és Scarron név alatt írja szellemes humorteljes tárczát. A „Pesti Hírlap” a legolcsóbb politikai napilap. Előfizetési ára: Egész évre 14 frt. Fél évre 7 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr. Egy hónapra 1 frt 20 kr. A „Pesti Hírlap” és a „Magyarország és a Nagyvilág” együttes előfizetési ára: Egész évre 20 frt. Félévre 10 frt. Negyedévre 5 frt. Egy hónapra 1 frt 70 kr. A előfizetés legezelszerűben porta-utalványval eszközölhető. Előfizetések a hó bármely napjától érvényesíthetők. Az előfizetési pénzek a „Pesti Hírlap” kiadóhivatalához, Budapest, nádor-utca 7. sz. küldendők.

Zenekedvelők figyelmébe! A „Magyar Dal-Album”-ból, mint a magyar népdalok egyetlen folyamatosan levő egyetemes gyűjteményéből megjelent a IV-ik kötet 2-ik füzeté is a 621—640. számú, következő dallamokkal: 1. Az én rózsám boglyát tetéz. 2. Az ifju ledekeredik. 3. Azt a barna helyre kislányt. 4. Azt gondolom, hogy napsugár éget. 5. Azt kérdezed szöke kislány. 6. Agról-ágra száll a madár. 7. Arok is van, gödör is van. 8. Arokzállásánál volt egy veszedelem. 9. Arvalányhajt lenget a szél. 10. Balatonon leng a hajó. 11. Baraczk kofának a lánya. 12. Barna leány, haj! 13. Barna menyecskének szeme. 14. Bággyadt szellő sóhajtózik. 15. Be szépen ég az a gyertya. 16. Be szépen szól a klarinét. 17. Beteg vagyok, ki gyógyít meg? 18. Béborula már elmula. 19. Bodrog partján nevedekett tulipán. 20. Boldog éjjel, együtt vagyok rózsámmal. — A „Magyar Dal-Album” IV. köteté ismét 10 havi füzeten jelenik meg és pedig 200 daltartalommal. — Előfizetési ár egész évre: 10 füzetre 1 frt 80 kr. félévre: 5 füzetre 90 kr. Egyes füzet ára 25 kr. Minden füzet bérmentve küldetik szét. Előfizetések legezelszerűben posta utalványon a „Magyar Dal-Album” kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

Hivatalos közlemények.

Pályázat.

2530. sz. — Gömörmezei nagyörcezi járás területén levő sumjacei körjegyzői állomás lemondás folytán üresedésbe jövén, annak betöltésére ezennel pályázat nyitattik. — Ezen állomás javadalmozása a kerülethez tartozó Sumjác, Telgárt és Vernár községek által fizetendő 500 frt és 100 frt lakbér. A pályázni kívánók felhívtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket jövő 1883. évi január hó 15-ig hivatalomhoz küldjék be.

Jolsván, 1882. december 19-én.

Maléter Ede, szbiró.

A vallás és közzéadásügyi miniszteriumtól.

Pályázat.

37094. sz. — A győri árvaalaptványoknál 188 $\frac{2}{3}$ tanév kezdetétől következő ösztöndíj állomások jöttek üresedésbe, nevezetesen: I. A győri árva kir. alaptványánál 9 állomás egyenként évi 80 frttal. — II. A győri árva Dlabács-féle alaptványánál 2 állomás egyenként évi 80 frttal. — III. A győri árva gróf Eszterházy-féle alaptványánál 1 állomás évi 80 frttal. — Ezeknek betöltésére pályázat hirdettetik következő feltételek s megjegyzések mellett: A győri árva kir. alaptványbeli ösztöndíjakra szegény kath. vallású jó előmenetellel iskolába járó vagy inaskodó árva fiúk és leányok pályázhatnak. — A Dlabács-félékre az illető rokonok — a gróf Eszterházyiakra pedig uradalmi könyvvivő, számtisztek és ezek után gazdasági tisztviselők és szolgák árva gyermekei, különösen ha convertita árva fiúk vagy leányok pályázhatnak elsőbbséggel. Az e részbeni folyamodványok a győri árva kir. alaptvályokhoz illetőleg Nogáll Károly győri püspöki helynök mint az alap igazgatójához, a Dlabács-félékre nézve Zsolna város tanácsához, Trensén-megye tuján, — a gróf Eszterházy-félére nézve pedig a gróf Eszterházy tatai uradalmához Tatára: Komárommegye utján mint illető pártfogókhoz címzendők és az illető tanintézeti igazgatóságoknál, hol a pályázók jelenleg tanulnak vagy a megyei és városi közönsegeknél 1883. évi február 25-ig, mint ezennel kitűzött határnapig benyújtandók. — A benyújtandó folyamodványok következő kellékekkel szerelendők fel: — 1. A legközelebb lefolyt 188 $\frac{1}{2}$ tanévéről szóló iskolai vagy inaskodási előmenetelről mesteri bizonyítvánnyal. 2. Az esedező szülőivel polgári és vagyoni állapotáról és netáni érdemeiről testvér tagjainak létszámáról, valamint arról is, élvez-e esedező, vagy valamelyik testvér ösztöndíjt és mily alaplól, hatóságilag kiállított hiteles okmányokkal. — A gyermekek száma egyenként, névszerint és koruk szerint kimutatandók. — 3. A keresztlevéllel és az esedező atyja vagy mindkét szülője halálát igazoló bizonyítvánnyal. — 4. Megemlítenő a folyamodványban azon kir. pénztár, melynél adományozás esetében az ösztöndíj-illetmény felvételni kívántatik. 5. A Dlabács és gróf Eszterházy-féléknél a fent kitett egyéb kellékeket illetőleg a leszármazási viszonyokat igazoló okmányokkal. Az ekképen felszerelt folyamodványok az illető tanintézeti igazgatóságok és megyei v. városi hatóságok által, és pedig az előbbiek részéről vagy közvetlen, vagy a tanker. főigazgatóságok utján, az utóbbiak részéről pedig szintén közvetlen 1883. évi martius 15-ig a fennevezett pártfogókhoz a minősítvényi táblázatok kíséretében) eljuttatandók, hogy az utóbbiak által a kijelölési javallatok legalább

1883. évi április 15-ig betérjesszessenek. — Végül megjegyeztetik, — hogy az adományozott folyamadók ha fiuk, a nyert ösztöndíjt tanidejük vagy iskolakodásuk s inaskodásuk tartamára, ha leányok férjhezmenetelig egy anyagi állapotuk másképp kedvező megváltozásáig, legfeljebb azonban életük 24-ik évének befejeztéig élvezendők. A fent kitűzött határnap eltelte után vagy az illető tanintézeti igazgatóságok mellőzésével közvetlen a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz benyújtott kérvények egyszerűen visszautasítottatni fognak.

Budapesten, 1882. december hó 2.

Piaczi árak: Rimaszombat, 1882. decz. hó 23-án tartott hetivásár alkalmával a gabonanemek és kapásnövények következőleg jegyeztettek:

	hectoliterenkint. métermázsánkint.			
Buza	6.50	6.30	8.20	7.80
Feles	5.20	4.85	6.20	6.—
Rozs	5.—	4.95	6.20	6.—
Árpa	4.80	4.30	6.—	5.75
Zab	2.55	2.30	6.00	5.60
Kukoricza	4.30	3.80		

	hectoliterenkint. métermázsánkint.	
Bab	—	—
Kása	—	—
Burgonya	3.—	2.80
Széna, kötött	—	2.—
Takarmány szalma	—	1.20
Alom-szalma	—	1.—
Zsúp-szalma	—	1.40

Felelős szerkesztő: **Bodor István.**

Magán-hirdetések.

Árverési hirdetmény.

^{420/1882} SZ. — Alóliirt kir. közjegyző a **Beer F.** rozsnói vagyombukott kereskedelmi cég esődválasztmányának megbízásából közhírré teszi, hogy a nevezett cég esődtömegéhez tartozó rőföskereskedési árucikkék a bolti felszereléssel együtt, **f. évi december hó 28-án, esütörtökön délelőtt 10 órakor,** a vagyombukott cégnek Rozsnón a piacon levő üzleti helyiségében nyilvános árverés útján elfognak adadni. Az összes 8034 frt 64 kr-ra becsült ingóságok egy tömegben bocsátatnak árverés alá: árverelni kívánók kötelesek 520 frt bánatpénzt letenni; a vételár vevő által készpénzben azonnal lefizetendő.

Rozsnón, 1882. évi december 18-án.

Dr. Marko Sándor, kir. közjegyző.

GÖMÖRI EDE férfi ruha-terme.

Ajanlja a t. ez. közönségnek a husz év óta fennálló s jó hírnek örvendő, a legújabb divalkelmékkel felszerelt

férfiszabó divattermét,

a hol minden e szakba vágó öltözékek — tetszés szerint — a legutányosabb ár mellett gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Ugyanítt elfogadtatik: **bárhol vásárolt kelméből is** öltönyök elkészítése, szintén a legutányosabb ár felszámítása mellett.

Rimaszombat, főtéér 16. szám.

Hirdetmény.

^{5371/1882} SZ. — Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **Tirscher István** felperesnek 200 frt tőke s jár. és 6 frt 37 kr. jelenlegi költségek iránti végrehajtási ügyében **Demeter János, Varga-Demeter Erzsébet** és **Varga-Demeter Borbála** uzapanyiti 86. sztkvben foglalt birtokának végreh. elárverezése elrendeltetik s annak megtartására határnapul 1883. jan. hó 23-ának d. e. 10 órája Uzapanyiton a község házánál kitűzetik, mely határnapon azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adadni. — Kikiáltási ár 672 frt. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdése előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben a kiküldött kezébe letenni. A vételárnak $\frac{1}{3}$ része 30 nap alatt, $\frac{1}{3}$ része 60 nap alatt, $\frac{1}{3}$ része 90 nap alatt árveréstől számítva 6% kamatokkal a rimaszombati kir. adóhivatalnál mint letéti pénztárnál fizetendő lesz. — Az árverési feltételek a Rimaszombati kir. tkvi hatóságnál és az uzapanyiti község előljárásiágánál hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Kir. tszék mint tkvi hatóság Rimaszombat, 1882. november 3-án.

Marion, kir. tszéki elnök.

Hirdetmény.

^{5763/1882} SZ. — Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a **rimaszombati takarékpénztár** felperesnek 500 frt tőke s jár. és 8 frt 10 kr. jelenlegi költségek iránti végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés **Szikora Andras Mihalik** szelezei 4. sztkvben foglalt birtokára elrendeltetik, s annak megtartására határnapul 1883. évi február hó 24-ik napjának d. e. 10 órája Szeleze községben a község házánál kitűzetik, mely határnapon azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adadni. — Kikiáltási ár — ház- és beltelekre — 160 frt és a külbirtokra 946 frt 50 kr. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdése előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben a kiküldött kezébe letenni. — Az árverési feltételek a rimaszombati kir. telekkönyvi hatóságnál és Szeleze község előljárásiágánál hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Rimaszombati kir. tszék mint tkvi hatóság 1882. november hó 24-én.

Marion, kir. tszéki elnök.

Végeladás!

Alólirott 1883. évi január havában a **Sütő-féle** házban lévő bolthelyiségéből kihurezolkodik, ennél fogva összes készletét: mely **őszi, téli és nyári kész öltönyökből, kalapok és kelmékből áll,** hallatlan olcsó áron elárusitandja.

Felvállal megrendelők kívánatára az ünnepekre 24 óra alatt egész öltönyök előállítását, még Rimaszombatban nem hallott mesés olcsó áron!!!

Most van aika ma tehát mindenkinek nálam olcsó, jó és tartós kelmékből készült ruhákkal magát ellátni.

Kérem a tisztelt közönséget, miszerint üzletemet minél számosabban látogatni és megrendeléseikkel szerencsétlenni méltóztassanak.

Rimaszombat, 1882. decz. 23.

Schönfeld B., férfiszabó.

1—

Hirdetmény.

^{5313/1882} SZ. — Rimaszombati kir. tszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **Tirscher Istvánnak** 45 frt 22 kr. vételár hátralék s jár. és 7 frt 37 kr. jelenlegi költségek iránti ügyében **Braun Móricz** által megvett almágyi 42. sztkvben foglalt **Tóth Illés Imre** birtokára újabb árverés elrendeltetik s annak megtartására határnapul 1883. évi január hó 18-án d. e. 10 órája almágyen a község házánál kitűzetik, mely határnapon azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adadni. — Kikiáltási ár 598 frt. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdése előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben a kiküldött kezébe letenni. — Az árverési feltételek a rimaszombati telekkönyvi hatóságnál és Almágy község előljárásiágánál hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Kir. törvényszék mint tkvi hatóság Rimaszombatban, 1882. november 24-én.

Fornét, kir. tszéki elnök.

Teljes végeladás!

Alólirottak tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy **üzlethelyiségváltoztatás miatt,** mai naptól kezdve, a raktárunkon levő összes tárgyakból, mélyen leszállított árak mellett, teljes végeladást rendezünk. — Minthogy a jövőre nézve több cikknek tartását egészen beszüntetjük, azon kellemes helyzetbe jutottunk, hogy minden versenyt e téren teljesen kizárunk.

Felhívjuk ennél fogva a n. é. közönséget, hogy ezen kedvező alkalmat, saját előnyére, el ne mulassa felhasználni.

Magunkat szives pártfogásukba ajánlva maradtunk teljes tisztelettel

Hoselitz testvérek.

Üzlethelyiség: **Főtér, 28. sz. Dapsy V.-féle házban.**

Hirdetmény.

^{5884/1882} SZ. — Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **Tirscher István** felperesnek 200 frt tőke s jár. s jelenleg 6 frt 37 kr-ban megállapított költségek iránti ügyében a végrehajtási árverés **Marion Andras** szkárosi 2. visnyói 10. és a felfalusi 45. sztkvben foglalt ingatlanaira elrendeltetik s annak megtartására határnapul 1883. évi február hó 26-dik napjának d. e. 10 órája Szkároson kitűzetik, mely határnapon azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adadni. — Kikiáltási ár 1200 frt. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdése előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 5%-át készpénzben a kiküldött kezébe letenni. — Az árverési feltételek a rimaszombati kir. tkvi hatóságnál, Szkáros és Felfalu községek előljárásiágánál hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Rimaszombati kir. tszék mint tkvi hatóságnál, 1882. november hó 28-án.

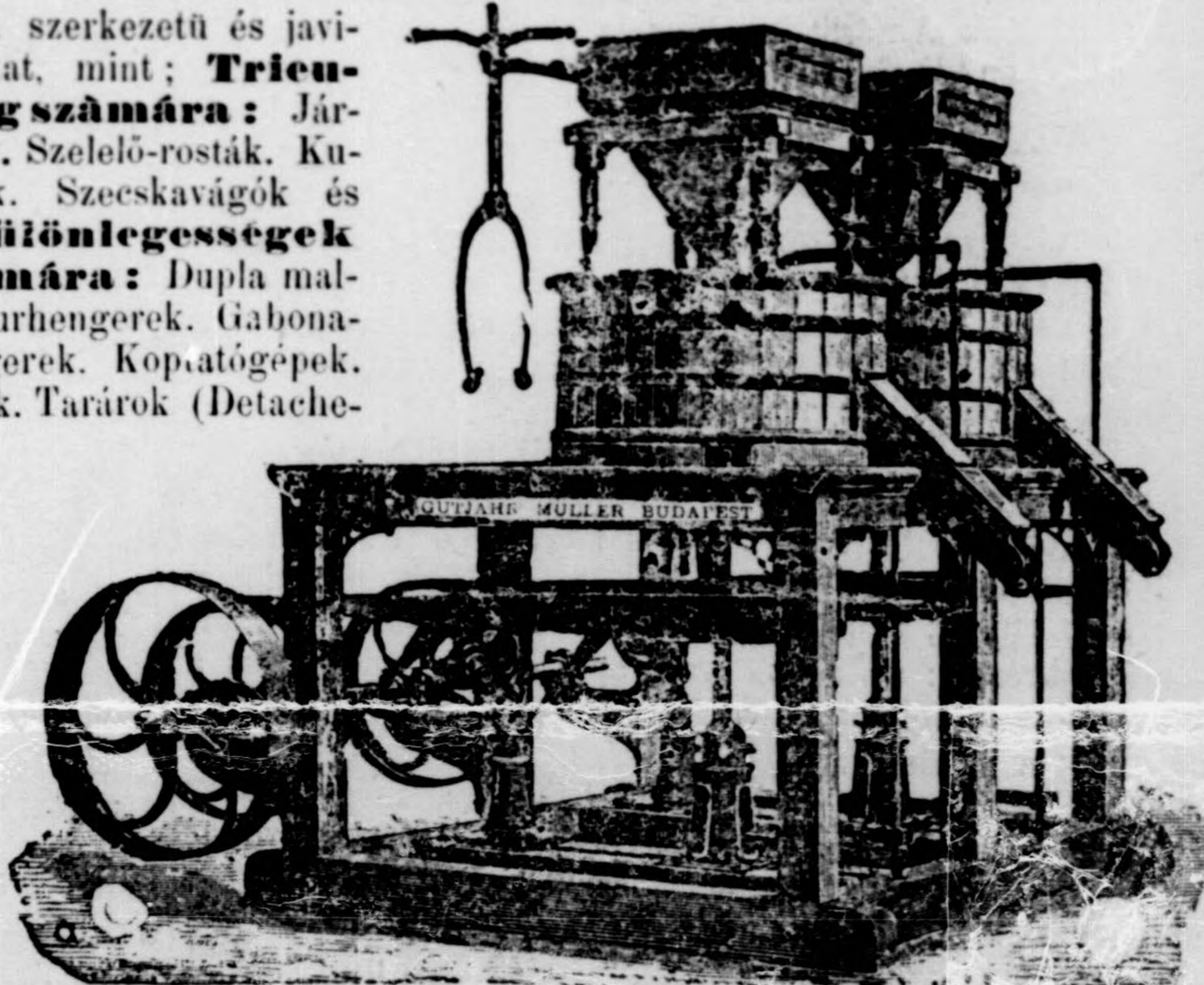
Marion, kir. tszéki elnök.

GUTJAHR és MÜLLER

(ezelőtt **BROGLE J.** és **MÜLLER.**)

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár
Budapesten: a Margithid közelében.

Ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, mint; **Trieurök gazdaság számára:** Jár-gány-csésplögépek. Szelelő-rosták. Kukorica-morzsolók. Szeleskavágók és Borsajtók. — **Külföldességek malmok számára:** Dupla malmok. Malom trieurhengerek. Gabona-osztályo zó hengerek. Kopatógépek. Daraválasztógépek. Tarárok (Detache-rök) **Malom-alkatrészek:** u. m. Transmissiók. Szijkerekek. **Rostalemezek:** Csésplögéprosták. Liszthen-gersziták. Kopató-lemezek. Ráspoly-lemezek stb.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.
Gyári raktár és képviselőség: Rimaszombatban **SZOJKA JÁNOS** utban.